

Onderwerp: Informatienota Respijtzorg zonder indicatie

Inleiding

Tijdens de raadsavond "Zorgen over de Zorg" op 16 november 2023 is er door een zorgaanbieder een duidelijke behoefte uitgesproken aan respijtzorg voor mantelzorgers binnen Hardinxveld-Giessendam. Mantelzorgers zorgen soms 24 uur per dag en jarenlang voor hun naaste. Om dat vol te kunnen houden, is het belangrijk om af en toe even vrijaf te nemen van de zorg. Maar dat is alleen mogelijk als zij die zorg op een verantwoorde manier kunnen overdragen. Respijtzorg biedt die mogelijkheid.

Kernboodschap

Respijtzorg is een belangrijk middel om overbelasting bij mantelzorgers te voorkomen. Respijtzorg is het tijdelijk overdragen van de zorg, zodat mantelzorgers ook tijd hebben voor bijvoorbeeld werk, studie, gezin, familie, vrienden en ontspanning. Er bestaan verschillende vormen van respijtzorg. De opvang kan zowel buitenshuis als thuis worden verzorgd, uitgevoerd worden door een beroepskracht of een vrijwilliger en incidenteel of structureel zijn. Respijtzorg kan overdag plaatsvinden, maar ook in de nacht. Ook kan het gaan om een gezamenlijke vakantie van de mantelzorger en de zorgvrager, waarbij de zorg wordt overgenomen. Respijtzorg kan op verschillende manieren worden gefinancierd: door de inwoner zelf, vanuit de Wmo, Jeugdwet of Wlz en soms vanuit de aanvullende zorgverzekering. Nadeel bij een wettelijke bekostiging is vaak dat er een (relatief lang) indicatieproces vooraf kan gaan, terwijl respijtzorg soms acuut nodig is. Zodoende is er behoefte aan indicatievrije respijtzorg.

Na verdiepende gesprekken met de casemanagers dementie uit Hardinxveld-Giessendam is ervoor gekozen om te starten met een pilot "vervangende mantelzorg aan huis" door middel van respijtzorg zonder indicatie. De wijkverpleegkundigen en casemanagers dementie van de lokale zorginstellingen, de mantelzorgconsulent van Servanda en de ouderenconsulent van het Sociaal Team zijn de toegangspoort tot deze vervangende mantelzorg aan huis. Hiervoor wordt de beslisboom Respijtzorg zonder indicatie gevolgd (bijlage 1).

De pilotfase (2024, 2025 en 2026) wordt bekostigd uit de beschikbare middelen van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), onderdeel "Mantelzorg". Er is gekozen om een maximaal budget per cliënt te reserveren, waarmee de vervangende mantelzorg bij een professionele zorgaanbieder afgenomen kan worden. Hierdoor behoudt de inwoner zijn of haar keuzevrijheid. Met het bedrag vanuit het GALA kunnen we circa tien mantelzorgers per jaar ontlasten, in geval zij het maximale budget per cliënt volledig benutten.

Consequenties

Het budget van de GALA middelen "Mantelzorg" houdt de gemeente zelf in beheer, zodat de voortgang nauwlettend kan worden bewaakt. In 2024 en 2025 betreft het een bedrag van € 10.488 per jaar, in 2026 gaat dit om een bedrag van € 9.435,-. De verwachting is dat de middelen uit het GALA voor 2024 voldoende zijn. Voor 2025 en 2026 is de verwachting dat dit budget niet toereikend zal zijn en zeker niet wanneer er meer aandacht aan deze vorm van respijtzorg wordt gegeven. De professionals zullen aan de voorkant kritisch moeten zijn wie gebruik kan maken van deze voorziening. Gedurende de pilotfase zal duidelijk worden hoeveel mantelzorgers baat hebben bij respijtzorg zonder indicatie. Als de middelen in de toekomst niet voldoende blijken te zijn, kan er aan de raad een nieuw voorstel worden voorgelegd.

Vervolg

Er is nauw contact met de casemanagers dementie en ouderenconsulent van het Sociaal Team over dit onderwerp. Begin 2025 worden de eerste maanden van de pilotfase geëvalueerd.